

PREZES
REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W KATOWICACH

Katowice, 21 września 2020 r.

Znak: WK-610/15/4/20

Pan
Dariusz Skrobol
Burmistrz
Pszczyny

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 30 kwietnia 2020 r. do 14 lipca 2020 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej **Miasta Pszczyna** za okres od 1 stycznia 2016 r. do 14 lipca 2020 r.

Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole kontroli, podpisanym w dniu 23 lipca 2020 r. przez Burmistrza Pszczyny oraz Skarbnika Gminy, którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 2137).

W zakresie długu publicznego:

- *W latach 2016 - 2019 zaciągnięto zobowiązania z tytułu kredytów krótkoterminowych z przeznaczeniem na sfinansowanie występującego w ciągu roku odpowiednio 2017, 2018, 2019 i 2020 przejściowego deficytu, pomimo braku dysponowania, na dzień zawarcia umów – upoważnieniem oraz limitem zobowiązań na powyższy cel. Naruszono tym art. 211 ust. 1, ust. 2 i ust. 4 oraz art. 89 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 w związku z art. 212 ust. 2 pkt 1, ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 z późn. zm.). Zgodnie z przywołanymi przepisami, budżet jednostki samorządu terytorialnego jest planem dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów tej jednostki, uchwalanym na rok budżetowy. Podstawą gospodarki finansowej jednostki samorządu terytorialnego w danym roku budżetowym jest uchwała budżetowa. Jednostki samorządu terytorialnego mogą zaciągać m.in. kredyty na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu jednostki samorządu, które podlegają spłacie w tym samym roku, w którym zostały zaciągnięte. W uchwale budżetowej organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego może upoważnić zarząd do zaciągnięcia zobowiązań z tego tytułu i określić ich dopuszczalny limit. Powyższe dotyczyło zobowiązań zaciągniętych na podstawie nw. umów o kredyt w rachunku bankowym, tj. odpowiednio:*

- nr 889/2016/00001148/00 w dniu 30 grudnia 2016 r., gdzie wysokość maksymalnego pułapu zadłużenia założono do kwoty 6.000.000,00 zł, okres kredytowania określono od dnia udostępnienia, tj. od 2 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r., z przeznaczeniem na finansowanie niedoboru budżetowego na rok 2017, podczas gdy limit zobowiązań krótkoterminowych, jakie Gmina Pszczyna mogła zaciągnąć w 2017 r. na pokrycie występującego w ciągu roku deficytu budżetu wraz z upoważnieniem do zaciągnięcia tego zobowiązania ustalono w uchwale Rady Miejskiej w Pszczynie nr XXIX/330/16 z dnia 22 grudnia 2016 r. w sprawie budżetu gminy na rok 2017, która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2017 r.,
- nr 889/2017/00001367/00 w dniu 27 grudnia 2017 r., zmienionej aneksem nr 1 z dnia 31 stycznia 2018 r., gdzie wysokość maksymalnego pułapu zadłużenia założono do kwoty 8.000.000,00 zł, okres kredytowania określono od dnia udostępnienia, tj. od 2 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r., z przeznaczeniem na finansowanie niedoboru budżetowego na rok 2018, podczas gdy limit zobowiązań krótkoterminowych, jakie Gmina Pszczyna mogła zaciągnąć w 2018 r. na pokrycie występującego w ciągu roku deficytu budżetu wraz z upoważnieniem do zaciągnięcia tego zobowiązania ustalono w uchwale nr Rady Miejskiej w Pszczynie XLIII/486/17 z dnia 21 grudnia 2017 r., w sprawie budżetu gminy na rok 2018, która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2018 r.,
- nr 889/2018/00001563/00 w dniu 21 grudnia 2018 r., gdzie wysokość maksymalnego pułapu zadłużenia założono do kwoty 8.000.000,00 zł, okres kredytowania określono od dnia udostępnienia, tj. od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r., z przeznaczeniem na finansowanie niedoboru budżetowego na rok 2019, podczas gdy limit zobowiązań krótkoterminowych, jakie Gmina Pszczyna mogła zaciągnąć w 2019 r. na pokrycie występującego w ciągu roku deficytu budżetu wraz z upoważnieniem do zaciągnięcia tego zobowiązania ustalono w uchwale Rady Miejskiej w Pszczynie nr III/19/18 z dnia 20 grudnia 2018 r., w sprawie budżetu gminy na rok 2019, która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.,
- nr 675/2019/00021793/00 z dnia 20 grudnia 2019 r., gdzie wysokość maksymalnego pułapu zadłużenia założono do kwoty 8.000.000,00 zł, okres kredytowania określono od dnia 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r., z przeznaczeniem na finansowanie przejściowego deficytu budżetowego na rok 2020, podczas gdy limit zobowiązań krótkoterminowych, jakie Gmina Pszczyna mogła zaciągnąć w 2020 r. na pokrycie występującego w ciągu roku deficytu budżetu wraz z upoważnieniem do zaciągnięcia tego zobowiązania ustalono w uchwale Rady Miejskiej w Pszczynie nr XV/218/19 z dnia 19 grudnia 2019 r., w sprawie budżetu gminy na rok 2020, która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2020 r.

Również w dniu 29 grudnia 2015 r. Gmina Pszczyna zaciągnęła kredyt krótkoterminowy, gdzie wysokość maksymalnego pułapu zadłużenia założono do kwoty 6.000.000,00 zł na podstawie umowy nr 889/2015/00000914/00 zawartej na okres od dnia udostępnienia, tj. od 2 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r. z przeznaczeniem na finansowanie przejściowego deficytu budżetu na rok 2016, podczas gdy limit zobowiązań krótkoterminowych, jakie Gmina Pszczyna mogła zaciągnąć w 2016 r. na pokrycie występującego w ciągu roku deficytu budżetu wraz z upoważnieniem do zaciągnięcia tego zobowiązania ustalono w uchwale Rady Miejskiej w Pszczynie nr XVIII/176/15 z dnia 17 grudnia 2015 r., w sprawie budżetu gminy na rok 2016, która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2016 r.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników Urzędu Miejskiego w Pszczynie, termin (data) zawarcia umowy nie jest decydująca o faktycznym zaciągnięciu zobowiązania, do którego delegację udzieliła Rada Miejska w Pszczynie w uchwale budżetowej w danym roku.

Za istotną w tym miejscu uznać należy kwestię rozróżnienia pojęcia zaciągnięcia zobowiązania, które następuje w dacie zawarcia umowy kredytu od momentu uruchomienia kredytu, które w niniejszych przypadkach następuje w każdym kolejnym roku budżetowym.

Ww. umowy w imieniu Gminy Pszczyna podpisał p. Dariusz Skrobol – Burmistrz Pszczyny. Kontrasygnaty na umowach udzielił każdorazowo p. Artur Krawczyk – Skarbnik Gminy Pszczyna.

Wniosek nr 1

Zaciągać zobowiązania z tytułu kredytów na pokrycie występującego w trakcie roku deficytu budżetowego na podstawie obowiązujących limitów i upoważnień zawartych w uchwale organu stanowiącego, stosownie do art. 89 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.) w związku z art. 212 ust. 2 pkt 1 oraz art. 211 ust. 1, ust. 2 i ust. 4 tej ustawy.

W zakresie dochodów podatkowych:

– *W latach 2016 - 2020 do dnia kontroli, nieprawidłowo przeprowadzono czynności mające na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności wykazanych przez podatników podatku od nieruchomości o posiadanych nieruchomościach oraz nie wezwano podatników do złożenia korekt informacji, deklaracji podatkowych oraz do wyjaśnienia przyczyn ich niezłożenia. Zgodnie z art. 272 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r., poz. 613 z późn. zm.), organy podatkowe pierwszej instancji dokonują czynności sprawdzających, mających na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami. Stosownie do art. 274a § 1 tej ustawy, organ podatkowy może zażądać złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn niezłożenia deklaracji lub wezwać do ich złożenia, jeżeli nie zostały złożone mimo takiego obowiązku. W myśl art. 274a § 2 tej ustawy, w razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji, organ podatkowy może wezwać do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych. Ponadto, organ podatkowy nie skorzystał z możliwości przeprowadzenia u podatników kontroli podatkowej, o której mowa w art. 281 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa. Zgodnie z przytoczonym przepisem, organy podatkowe pierwszej instancji mogą również przeprowadzić kontrolę podatkową u podatników. W myśl art. 281 § 2 ww. ustawy, celem kontroli podatkowej jest sprawdzenie, czy kontrolowani wywiązują się z obowiązków wynikających z przepisów prawa podatkowego. Powyższe dotyczyło:*

➤ *podatników, którzy w złożonych informacjach/deklaracjach na podatek od nieruchomości nie wykazali wartości budowli związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, tj.:*

• *o nr karty kontowej 28699 (osoba prawna, sp. z o.o.), deklarującego w zakresie przedmiotów opodatkowania podatkiem od nieruchomości za lata 2019-2020 wyłącznie grunty i budynki lub ich części związane z prowadzeniem działalności gospodarczej.*

W wyniku oględzin przeprowadzonych w dniu 8 lipca 2020 r. przez inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach wraz z pracownikiem Urzędu Miejskiego w Pszczynie ustalono, iż na terenie będących w posiadaniu podatnika nieruchomości, zadeklarowanych jako

zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej funkcjonuje plac utwardzony, wyłożony częściowo kostką brukową i płytami betonowymi, pełniący m.in. funkcje ciągów pieszych i jezdnych, składowiska materiałowego, czy placu manewrowego.

- *o nr karty kontowej 23363 (osoba prawna, sp. z o.o.) deklarującego w zakresie przedmiotów opodatkowania podatkiem od nieruchomości za lata 2017-2020 wyłącznie grunty i budynki lub ich części związane z prowadzeniem działalności gospodarczej.*

W wyniku oględzin przeprowadzonych w dniu 8 lipca 2020 r. przez inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach wraz z pracownikiem Urzędu Miejskiego w Pszczynie ustalono, iż na terenie będących w posiadaniu podatnika nieruchomości, zadeklarowanych jako zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej funkcjonuje plac utwardzony, wyłożony częściowo kostką brukową i płytami betonowymi, pełniący m.in. funkcje ciągów pieszych i jezdnych, składowiska materiałowego, czy placu manewrowego.

- *o nr karty kontowej 19362 (osoba prawna, sp. z o.o.) deklarującego w zakresie przedmiotów opodatkowania podatkiem od nieruchomości za lata 2016-2020 wyłącznie grunty i budynki lub ich części związane z prowadzeniem działalności gospodarczej.*

W wyniku oględzin przeprowadzonych w dniu 8 lipca 2020 r. przez inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach wraz z pracownikiem Urzędu Miejskiego w Pszczynie ustalono, iż na terenie będących w posiadaniu podatnika nieruchomości, zadeklarowanych jako zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej funkcjonuje plac utwardzony, wyłożony kostką brukową, pełniący m.in. funkcje parkingu czy ciągu jezdnego i pieszego służącego osobom korzystającym z usług podatnika.

- *o nr karty kontowej 22629 (osoba prawna, sp. z o.o.), deklarującego w zakresie przedmiotów opodatkowania podatkiem od nieruchomości za lata 2016-2020 wyłącznie grunty i budynki lub ich części związane z prowadzeniem działalności gospodarczej.*

W wyniku oględzin przeprowadzonych w dniu 8 lipca 2020 r. przez inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach wraz z pracownikiem Urzędu Miejskiego w Pszczynie ustalono iż na terenie będącej w posiadaniu podatnika nieruchomości, zadeklarowanej jako zajęta na prowadzenie działalności gospodarczej funkcjonuje plac utwardzony, wyłożony częściowo kostką brukową i wylewką asfaltową, pełniący m.in. funkcje ciągu jezdnego, placu manewrowego i składowiska materiałów budowlanych.

- *o nr karty kontowej 22107 (osoba prawna, sp. z o.o.), deklarującego w zakresie przedmiotów opodatkowania podatkiem od nieruchomości za lata 2016-2020 wyłącznie grunty i budynki lub ich części związane z prowadzeniem działalności gospodarczej.*

W wyniku oględzin przeprowadzonych w dniu 8 lipca 2020 r. przez inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach wraz z pracownikiem Urzędu Miejskiego w Pszczynie ustalono, iż na terenie będących w posiadaniu podatnika nieruchomości, zadeklarowanych jako zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej funkcjonuje plac utwardzony, wyłożony częściowo kostką brukową i płytami betonowymi, pełniący m.in. funkcję parkingu oraz ciągu jezdnego i pieszego, czy placu manewrowego.

- *o nr karty kontowej 15320 (osoba prawna, sp. jawna), deklarującego w zakresie przedmiotów opodatkowania podatkiem od nieruchomości za lata 2016-2020 wyłącznie grunty i budynki lub ich części związane z prowadzeniem działalności gospodarczej.*

W wyniku oględzin przeprowadzonych w dniu 8 lipca 2020 r. przez inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach wraz z pracownikiem Urzędu Miejskiego w Pszczynie ustalono, iż na terenie będących w posiadaniu podatnika nieruchomości, zadeklarowanych jako zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej funkcjonuje plac utwardzony, wyłożony

częściowo wylewką asfaltową i płytami betonowymi, pełniący m.in. funkcje ciągu jezdnego, placu manewrowego, czy składowiska materiałowego.

- o nr karty kontowej 6128 (do maja 2018) i 27594 (od czerwca 2018) - (osoby fizyczne, prowadzące działalność gospodarczą w formie sp. cywilnej), deklarującego w zakresie przedmiotów opodatkowania podatkiem od nieruchomości za lata 2016-2020, zgodnie z treścią informacji, wyłącznie grunty i budynki lub ich części związane z prowadzeniem działalności gospodarczej.

W wyniku oględzin przeprowadzonych w dniu 8 lipca 2020 r. przez inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach wraz z pracownikiem Urzędu Miejskiego w Pszczynie ustalono, iż na terenie będących w posiadaniu podatnika nieruchomości, zadeklarowanych jako zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej funkcjonują powierzchnie utwardzone, wyłożonych kostką brukową, stanowiące ciągi pieszo-jezdne, z wyznaczonymi miejscami parkingowymi.

- o nr karty kontowej 18881 (osoba fizyczna, prowadząca działalność gospodarczą), deklarującego w zakresie przedmiotów opodatkowania podatkiem od nieruchomości za lata 2016-2020, zgodnie z treścią informacji, wyłącznie grunty i budynki lub ich części związane z prowadzeniem działalności gospodarczej.

W wyniku oględzin przeprowadzonych w dniu 8 lipca 2020 r. przez inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach wraz z pracownikiem Urzędu Miejskiego w Pszczynie ustalono, iż na terenie będącej w posiadaniu podatnika nieruchomości, zadeklarowanej jako zajęta na prowadzenie działalności gospodarczej funkcjonują powierzchnie utwardzone wyłożone kostką brukową, stanowiące ciągi pieszo-jezdne, z wyznaczonymi miejscami parkingowymi.

- o nr karty kontowej 23630 (osoba fizyczna, prowadząca działalność gospodarczą), deklarującego w zakresie przedmiotów opodatkowania podatkiem od nieruchomości za lata 2016-2020, zgodnie z treścią informacji, wyłącznie grunty i budynki lub ich części związane z prowadzeniem działalności gospodarczej.

W wyniku oględzin przeprowadzonych w dniu 8 lipca 2020 r. przez inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach wraz z pracownikiem Urzędu Miejskiego w Pszczynie ustalono, iż na terenie będącej w posiadaniu podatnika nieruchomości, zadeklarowanej jako zajęta na prowadzenie działalności gospodarczej funkcjonują powierzchnie utwardzone wyłożone kostką brukową, stanowiące ciągi jezdne.

- o nr karty kontowej 3074 (osoba fizyczna, prowadząca działalność gospodarczą), deklarującego w zakresie przedmiotów opodatkowania podatkiem od nieruchomości za lata 2016-2020, zgodnie z treścią informacji, wyłącznie grunty i budynki lub ich części związane z prowadzeniem działalności gospodarczej.

W wyniku oględzin przeprowadzonych w dniu 8 lipca 2020 r. przez inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach wraz z pracownikiem Urzędu Miejskiego w Pszczynie ustalono, iż na terenie będących w posiadaniu podatnika nieruchomości, zadeklarowanych jako zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej funkcjonują powierzchnie utwardzone wyłożone częściowo płytami betonowymi i wylewką asfaltową, pełniący m.in. funkcje ciągu jezdnego, placu manewrowego i składowiska materiałów budowlanych.

- o nr karty kontowej 26732 (osoba fizyczna, prowadząca działalność gospodarczą), deklarującego w zakresie przedmiotów opodatkowania podatkiem od nieruchomości za lata 2018-2020, zgodnie z treścią informacji, wyłącznie grunty i budynki lub ich części związane z prowadzeniem działalności gospodarczej.

W wyniku oględzin przeprowadzonych w dniu 8 lipca 2020 r. przez inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach wraz z pracownikiem Urzędu Miejskiego w Pszczynie ustalono, iż na terenie będących w posiadaniu podatnika nieruchomości, zadeklarowanych jako zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej funkcjonują powierzchnie utwardzone wyłożone kostką brukową, stanowiące ciągi pieszo-jezdne, z wyznaczonymi miejscami parkingowymi.

Zgodnie ze zmianą art. 1a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 849 z późn. zm.), obowiązującą od 1 stycznia 2016 r. budowle związane z prowadzeniem działalności gospodarczej to budowle będące w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą, za wyjątkiem: budowli lub ich części, w odniesieniu do których została wydana decyzja ostateczna organu nadzoru budowlanego, o której mowa w art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2013 r. poz. 1409 z późn. zm.), lub decyzja ostateczna organu nadzoru górniczego, na podstawie której trwale wyłączono budowlę lub ich części z użytkowania. Opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości podlegają budowle lub ich części związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, stosownie do art. 2 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy.

W myśl art. 6 ust. 3 ww. ustawy jeżeli w trakcie roku podatkowego zaistniało zdarzenie mające wpływ na wysokość opodatkowania w tym roku, a w szczególności zmiana sposobu wykorzystywania przedmiotu opodatkowania lub jego części, podatek ulega obniżeniu lub podwyższeniu, poczynając od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiło to zdarzenie. W ślad z kolei za art. 6 ust. 6 ww. ustawy, osoby fizyczne są obowiązane złożyć właściwemu organowi podatkowemu informację o nieruchomościach i obiektach budowlanych, sporządzoną na formularzu według ustalonego wzoru, w terminie 14 dni od dnia wystąpienia okoliczności uzasadniających powstanie albo wygaśnięcie obowiązku podatkowego w zakresie podatku od nieruchomości lub od dnia zaistnienia zdarzenia, o którym mowa w art. 6 ust. 3 tej ustawy. Jak stanowi art. 6 ust. 9 pkt 1 i 2 ww. ustawy, osoby prawne, obowiązane są składać, w terminie do dnia 31 stycznia, organowi podatkowemu właściwemu ze względu na miejsce położenia przedmiotów opodatkowania, deklaracje na podatek od nieruchomości na dany rok podatkowy, sporządzone na formularzu według ustalonego wzoru, a jeżeli obowiązek podatkowy powstał po tym dniu - w terminie 14 dni od dnia zaistnienia okoliczności uzasadniających powstanie tego obowiązku oraz odpowiednio skorygować deklaracje w razie zaistnienia zdarzenia, o którym mowa w ust. 3, w terminie 14 dni od dnia zaistnienia tego zdarzenia.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników Urzędu Miejskiego w Pszczynie w stosunku do ww. podmiotów, organ podatkowy zwrócił się z wezwaniem o udzielenie wyjaśnień odnośnie budowli, związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej podlegających opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości.

➤ *podatników będącymi jednostkami oświatowymi o nr kart kontowych (wymiarowych): 29061, 18808/480, 18807/479, 18806/478, 18805/477, 29063, 23365, 20052, 24455, 20054, 20057, 20059, 21046, 20827, 20051, 20060, 20061, 20062, 20274, 20677, którzy w złożonych deklaracjach na podatek od nieruchomości na lata 2016 - 2020 nie deklarowali do opodatkowania wydzielonych pomieszczeń przeznaczonych do zadań z zakresu medycyny szkolnej. Ww. podatnicy, deklarowali całą powierzchnię zajmowanych budynków jako zwolnioną na podstawie art. 7 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 849 z późn. zm.). W myśl art. 68 ust. 1 pkt 11 oraz*

art. 103 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r., poz. 59 z późn. zm.), która weszła w życie z dniem 1 września 2017 r., do zadań dyrektora szkoły publicznej należy zapewnienie uczniom możliwości korzystania z gabinetu profilaktyki zdrowotnej spełniającego szczegółowe wymagania oraz wyposażonego w sprzęt określony w rozporządzeniu w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej w części dotyczącej warunków realizacji świadczeń gwarantowanych pielęgniarstwa lub higienistki szkolnej. Do jego zadań należy także współpraca z pielęgniarką albo higienistką szkolną, lekarzem i lekarzem dentystą, sprawującymi profilaktyczną opiekę zdrowotną nad dziećmi i młodzieżą. Wcześniej powyższe zagadnienia regulowała ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2004 r. Nr 256, poz.2572 z późn.zm.). Zgodnie z art. 1 ust. 1 pkt 10, art. 3 oraz art. 5 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 217 z późn. zm.), działania służące zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu i poprawie zdrowia oraz inne działania medyczne wynikające z procesu leczenia lub przepisów odrębnych regulujących zasady ich wykonywania są działalnością w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych. Świadczenia zdrowotne mogą być udzielane m.in. przez osoby fizyczne wykonujące zawód medyczny lub przez grupową praktykę pielęgniarek. Stosownie do art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 849 z późn. zm.), opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości podlegają budynki lub ich części. Zgodnie z art. 7 ust. 2 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, od podatku od nieruchomości zwalnia się publiczne i niepubliczne jednostki organizacyjne objęte systemem oświaty oraz prowadzące je organy, w zakresie nieruchomości zajętych na działalność oświatową. Zwolnienie to nie dotyczy jednak przedmiotów opodatkowania zajętych na działalność gospodarczą inną niż działalność oświatowa.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników Urzędu Miejskiego w Pszczynie, organ podatkowy uznał i zastosował zwolnienie z podatku od nieruchomości w ramach działalności oświatowej biorąc pod uwagę fakt, że pomieszczenia wykorzystywane, a tym samym „zajęte”, są przez pielęgniarki czasowo – np. kilka dni w tygodniu, na godziny – nie w sposób ciągły. W części szkół są one wykorzystywane także przez logopedę lub/i psychologa szkolnego, rehabilitanta czy zajęcia indywidualne z uczniem a także jako izolatka w przypadku dziecka chorego, oczekującego na odebranie przez rodzica.

Do dnia zakończenia kontroli, organ podatkowy nie wezwał ww. jednostek do złożenia korekt deklaracji na podatek od nieruchomości.

Prowadzenie czynności sprawdzających celem ustalenia stanu faktycznego dla określenia prawidłowej podstawy wymiaru podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego od osób fizycznych i prawnych należało do zakresu czynności pracowników Wydziału Podatkowego, nadzór nad którymi sprawował Naczelnik tegoż Wydziału.

Wniosek nr 2

Przeanalizować prawidłowość opodatkowania nieruchomości pozostających w posiadaniu podatników o nr kart kontowych: 28699, 23363, 19362, 22629, 22107, 15320, 6128, 27594, 3074, 26732, 18881, 23630 oraz podatników będących jednostkami oświatowymi o nr kart kontowych 29061, 18808/480, 18807/479, 18806/478, 18805/477, 29063, 23365, 20052, 24455, 20054, 20057, 20059, 21046, 20827, 20051, 20060, 20061, 20062, 20274, 20677, a w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości wszcząć w trybie art. 165 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1325 z późn. zm.), postępowanie

podatkowe w celu prawidłowego ustalenia podstawy opodatkowania za lata 2016-2020, mając na uwadze wymogi art. 1a ust. 1 pkt 3 w związku z art. 6 ust. 3 oraz art. 6 ust. 6 i ust. 9 pkt 1 i 2, jak i art. 7 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 z późn. zm.).

Wniosek nr 3

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Wydziału Podatkowego w zakresie prawidłowego dokonywania czynności sprawdzających złożonych informacji w sprawie podatku od nieruchomości, deklaracji podatkowych, stosownie do art. 272 pkt 3, art. 274a § 1 i 2, art. 281§ 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2020 r., poz. 1325 z późn. zm.), mając na uwadze wymogi ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 z późn. zm.), oraz art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.).

W zakresie dochodów z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych:

- *W latach 2016 - 2019 dochody z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zostały wykorzystane na cele inne niż realizacja gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania alkoholowych, co było niezgodne z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2015 r. poz. 1286 z późn. zm.). Zgodnie z tym przepisem dochody z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wykorzystywane będą na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz Gminnych Programów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego, o której mowa w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz Gminnych Programów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii i nie mogą być przeznaczane na inne cele.*

Środki stanowiące różnicę pomiędzy wykonanymi dochodami z tytułu opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, a wydatkami zrealizowanymi z gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w latach 2016 - 2019 wyniosły łącznie 146.995,99 zł.

Zgodnie z wyjaśnieniami Skarbnika Miasta Pszczyna, nadwyżka środków uzyskanych z tytułu opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w poszczególnych latach została rozdysponowana na inne bieżące i konieczne wydatki gminy.

Za prawidłową gospodarkę finansową jednostki zgodnie z art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870 z późn. zm.) odpowiadał p. Dariusz Skrobol – Burmistrz Pszczyny.

Wniosek nr 4

Podjąć działania w celu wydatkowania środków uzyskanych z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na realizację zadań ujętych w Gminnych Programach Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

i Przeciwdziałania Narkomanii zgodnie z art. art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.).

W zakresie realizacji wydatków budżetowych:

- *W 2018 r. wypłacono diety radnym za miesiąc listopad 2018 r. niezgodnie z ówczesnie obowiązującą uchwałą Nr II/6/02 Rady Miejskiej w Pszczynie z dnia 27 listopada 2002 r. w sprawie: diet i zwrotu kosztów podróży służbowych radnych. Zgodnie z art. 25 ust. 4 i ust. 8 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2018 r. poz. 994 z późn. zm.), na zasadach ustalonych przez radę gminy radnemu przysługują diety oraz zwrot kosztów podróży służbowych.*

Powyższe polegało na:

- *wypłaceniu radnym kadencji 2014-2018 pomniejszonej zryczałtowanej miesięcznej diety w miesiącu listopadzie 2018 r. proporcjonalnie w stosunku do ilości dni pozostałych do upływu kadencji (data upływu kadencji Rady – 16 listopada 2018 r.),*
- *wypłaceniu radnym kadencji 2018-2023 zryczałtowanej diety za miesiąc listopad pomniejszonej proporcjonalnie o ilość dni do zaprzysiężenia nowych radnych (zaprzysiężenie radnych nowej kadencji – sesja Rady w dniu 22 listopada 2018 r.).*

Łącznie zaniżono diety radnych za miesiąc listopad 2018 r. o kwotę 21.403,40 zł.

Powyższe było niezgodne z ww. uchwałą, w której ustalono, iż radny z tytułu wykonywania mandatu otrzymuje zryczałtowaną dietę miesięczną w wysokości 700,00 zł z zastrzeżeniem: Przewodniczący komisji z tytułu pełnionej funkcji otrzymuje zryczałtowaną dietę miesięczną w wysokości 1.000,00 zł, Wiceprzewodniczący Rady Miejskiej z tytułu pełnionej funkcji otrzymuje zryczałtowaną dietę miesięczną w wysokości 1.100,00 zł, a Przewodniczący Rady Miejskiej z tytułu pełnionej funkcji otrzymuje zryczałtowaną dietę miesięczną w wysokości 1.500,00 zł. W treści uchwały przewidziano możliwości obniżenia diety radnego tylko w przypadku nieobecności na posiedzeniu komisji lub sesji rady.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracownika, diety wypłacone zostały proporcjonalnie, mając na uwadze okres rzeczywistego wykonywania obowiązków związanych w pełnioną funkcją społeczną. Ww. przywołana uchwała nie zawierała informacji dotyczącej wypłaty diet radnym na przełomie kadencji.

Od 1 stycznia 2019 r. obowiązuje uchwała Nr LIII/601/18 Rady Miejskiej w Pszczynie z dnia 15 listopada 2018 r. w sprawie ustalenia zasad przyznawania i wysokości diet radnych Rady Miejskiej w Pszczynie oraz zasad zwrotu kosztów podróży przysługujących radnym Rady Miejskiej w Pszczynie, w której określono, iż w przypadku wykonywania mandatu radnego przez czas krótszy niż pełny miesiąc, lub pełnienia przez radnego funkcji przez czas krótszy niż miesiąc, dieta przysługuje w wysokości proporcjonalnej do czasu pełnienia tej funkcji.

Listy płac za miesiąc listopad 2018 r. sporządził Kierownik Biura Rady. Kontroli wstępnej list płac dokonał p. Artur Krawczyk – Skarbnik Gminy Pszczyna, a zatwierdzenia list płac do wypłaty dokonała p. Barbara Sopot-Zembok – Zastępca Burmistrza.

Wniosek nr 5

Dokonać ponownego obliczenia diet za miesiąc listopad 2018 r. radnym, a następnie dokonać stosownych rozliczeń z radnymi Gminy Pszczyna uwzględniając zasady ustalone w uchwale Nr II/6/02 Rady Miejskiej w Pszczynie z dnia 27 listopada 2002 r., stosownie do przepisu określonego w art. 25 ust. 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r., poz. 713).

W zakresie księgowości:

– *W latach 2013 - 2019 zaniechano bieżącego ewidencjonowania w księgach rachunkowych Urzędu Miejskiego w Pszczynie zmian w stanie środków trwałych na koncie 011 „Środki trwale” w grupie 0 „Grunty”. Naruszono tym art. 20 ust. 1, art. 24 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.). Zgodnie z przytoczonymi przepisami, do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Księgi rachunkowe uznaje się za prowadzone bieżąco, jeżeli pochodzące z nich informacje umożliwiają sporządzenie w terminie obowiązujących jednostkę sprawozdań finansowych i innych sprawozdań. Powyższe było również niezgodne z zasadami funkcjonowania konta 011 ujętymi w załączniku nr 3 do:*

- rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.),

- rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911 z późn. zm.)

oraz wprowadzonymi w zakładowym planie kont podjętym zarządzeniem Nr FN.0152-8/11 Burmistrza Pszczyny z dnia 14 stycznia 2011 r. w sprawie przepisów wewnętrznych regulujących gospodarkę finansową w Urzędzie Miejskim w Pszczynie wraz ze zmianami.

Zgodnie z powyższymi przepisami, konto 011 służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej własnych środków trwałych związanych z wykonywaną działalnością jednostki, które nie podlegają ujęciu m.in. na koncie 013. Na stronie Wn konta 011 ujmuje się wszelkie zwiększenia, a na stronie Ma - zmniejszenia stanu i wartości początkowej środków trwałych, z wyjątkiem umorzenia środków trwałych, które ujmuje się na koncie 071.

Powyższe dotyczyło 40 nieruchomości nabytych w latach 2013-2019 przez Gminę Pszczyna na podstawie 31 decyzji Wojewody Śląskiego, które zostały zaewidencjonowane na koncie 011 z opóźnieniem wynoszącym od 2 do 61 miesięcy, po dniu uprawomocnienia się decyzji.

W § 7 pkt 3 instrukcji obiegu i kontroli dokumentów księgowych w Urzędzie Miejskim w Pszczynie wprowadzonej zarządzeniem wewnętrznym Nr SG.120.1.138.2014 Burmistrza Pszczyny z dnia 30 czerwca 2014 r. za sporządzanie dokumentów księgowych związanych z ruchem środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych odpowiedzialny jest właściwy naczelnik wydziału merytorycznego, kierownik referatu merytorycznego realizującego operację gospodarczą lub odpowiedzialnego za dany środek trwały (...).

W obowiązującej instrukcji obiegu i kontroli dokumentów księgowych nie doprecyzowano terminu sporządzania i przedkładania dowodów OT do Wydziału Finansowego, co ma szczególne znaczenie przy dokumentach potwierdzających nabycie praw własności nieruchomości w roku poprzedzającym faktyczny wpływ takich dokumentów do Urzędu Miejskiego, w tym konkretnym przypadku wpływ dokumentu potwierdzający uprawomocnienie się decyzji komunalizacyjnych.

Zgodnie z wyjaśnieniami Naczelnika Wydziału Finansowego, pracownik Wydziału Geodezji i Gospodarki Gruntami na podstawie dokumentów źródłowych przygotowywał dokument OT w formie papierowej. Następnie dokument OT przekazywany był kolejnemu pracownikowi tego wydziału prowadzącemu ewidencję gminnego zasobu, który wprowadza nieruchomości do programu Opłaty Gospodarka Nieruchomościami – moduł Mienie (do ewidencji gminnego zasobu). Nabyte nieruchomości wprowadzane były na bieżąco do ewidencji gminnego zasobu nieruchomości. Następnie za pomocą automatycznego przesyłu następowała emisja danych z modułu Mienie do modułu Majątek Trwały i dokument OT przekazywany był do Wydziału Finansowego.

W związku z niebieżącym ujęciem powyższych działek zmniejszono wartość środków trwałych w pozycji grunty w bilansie Urzędu Miejskiego w Pszczynie:

- na dzień 31 grudnia 2013 r. o kwotę 5.156,00 zł,
- na dzień 31 grudnia 2015 r. o kwotę 18.500,00 zł,
- na dzień 31 grudnia 2016 r. łącznie o kwotę 3.700,00 zł,
- na dzień 31 grudnia 2017 r. łącznie o kwotę 104.052,00 zł,
- na dzień 31 grudnia 2018 r. łącznie o kwotę 225.966,00 zł,
- na dzień 31 grudnia 2019 r. łącznie o kwotę 57.800,00 zł.

Bilanse jednostki budżetowej Urząd Miejski w Pszczynie zostały podpisane przez p. Dariusza Skrobol – Burmistrza Pszczyny oraz p. Artura Krawczyka – Skarbnika Gminy Pszczyna (za 2016 r. podpisał z upoważnienia Skarbnika Gminy Zastępca Skarbnika).

W konsekwencji w informacji o stanie mienia komunalnego Gminy Pszczyna według stanu na dzień:

- 31 grudnia 2016 r. nie wykazano: dz. 627/55 i 907/11,
- 31 grudnia 2017 r. nie wykazano: dz. 2266/165, 2270/165, 2268/166, 2224/54, 1613/61, 2215/149, 2274/170, 2217/149, 2218/149, 2981/144, 6466/377, 1602/46, 304/105, 308/76 i 305/76,
- 31 grudnia 2018 r. nie wykazano: dz. 253/39, 257/5, 816/83, 152/3, 152/5, 485/49 i 482/54,
- 31 grudnia 2019 r. nie wykazano: dz. 252/27, 1224/91, 3507/23, 4710/100, 4726/100, 4727/100, 4743/106, 4712/97, 930/40, 1470/30 i 1471/30.

Stosownie do art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 z późn. zm.), informacja o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego, zawiera m.in: dane dotyczące przysługujących jednostce samorządu terytorialnego praw własności jak również dane o zmianach w stanie mienia komunalnego od dnia złożenia poprzedniej informacji.

Dane w zakresie posiadanych przez Gminę Pszczyna praw własności nieruchomości przygotowywali pracownicy Wydziału Geodezji i Gospodarki Gruntami, a następnie przekazywali do Wydziału Finansowego w celu wykazania ich w Informacji o stanie mienia komunalnego.

Sporządzanie m.in. dowodów OT oraz prowadzenie ewidencji gminnego zasobu nieruchomości, należało do pracowników Wydziału Geodezji i Gospodarki Gruntami. Nadzór w tym zakresie sprawował Naczelnik Wydziału Geodezji i Gospodarki Gruntami.

Sporządzanie informacji o stanie mienia komunalnego należało do zakresu obowiązków służbowych pracowników Wydziału Finansowego, w oparciu o dane przygotowane przez komórki merytoryczne. W zakresie nieruchomości (gruntów) dane przygotowali pracownicy Wydziału Geodezji i Gospodarki Gruntami, który prowadzi ewidencję gminnego zasobu w programie Oplaty Gospodarka Nieruchomościami – moduł Mienie.

Prowadzenie ewidencji analitycznej środków trwałych należało do pracowników Wydziału Finansowego. Nadzór w tym zakresie sprawował Naczelnik tego Wydziału.

Wniosek nr 6

Uzupełnić procedury wewnętrzne w zakresie określenia terminu przekazywanej dokumentacji operacji związanych ze zmianami w stanie środków trwałych, stosownie do art. 4 ust. 1, art. 4 ust. 2, art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r., poz. 351 z późn. zm.) oraz zasad funkcjonowania konta 011 określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r., poz. 342).

Wniosek nr 7

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miejskiego w Pszczynie w zakresie przekazywania informacji o zmianach w stanie środków trwałych w celu bieżącego ich ujmowania w księgach rachunkowych oraz prawidłowego sporządzania informacji o stanie mienia, stosownie do art. 20 ust. 1, art. 24 ust. 5 pkt 1 oraz art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r., poz. 351 z późn. zm.) oraz zasad funkcjonowania konta 011 określonych w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r.,

poz. 342), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.).

W zakresie rozliczeń z jednostkami organizacyjnymi:

- *Zaniechano żądania zwrotu do budżetu Gminy Pszczyna niewykorzystanych do dnia: 31 grudnia 2016 r., 2017 r., 2018 r. i 2019 r. przez jednostki budżetowe środków finansowych, co było niezgodne z art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.). Stosownie do ww. przepisów, jednostkami budżetowymi są jednostki organizacyjne sektora finansów publicznych nieposiadające osobowości prawnej, które pokrywają swoje wydatki bezpośrednio z budżetu, a pobrane dochody odprowadzają na rachunek odpowiednio dochodów budżetu państwa albo budżetu jednostki samorządu terytorialnego.*

Finansowanie jednostek organizacyjnych odbywa się w całości za pośrednictwem budżetu (metoda brutto), która oznacza iż niewydatkowane środki budżetowe wraz z upływem roku budżetowego należy zwrócić na rachunek budżetu. Powyższe ustalono na podstawie ewidencji księgowej budżetu prowadzonej do konta 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych”, gdzie występowało saldo Wn:

- *na dzień 31 grudnia 2016 r. dla Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Studzienicach i Zespołu Szkół nr 2 w Pszczynie w łącznej wysokości 34.061,61 zł;*
- *na dzień 31 grudnia 2017 r. dla Szkoły Podstawowej nr 1 w Pszczynie, Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Czarkowie, Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Studzienicach i Szkoły Podstawowej nr 3 w Pszczynie w łącznej wysokości 244.814,66 zł;*
- *na dzień 31 grudnia 2018 r. dla Szkoły Podstawowej nr 1 w Pszczynie, Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Czarkowie w łącznej wysokości 47.553,18 zł;*
- *na dzień 31 grudnia 2019 r. dla Szkoły Podstawowej nr 1 w Pszczynie, Szkoły Podstawowej nr 2 w Pszczynie i Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Łące w łącznej wysokości 226.387,07 zł.*

Zgodnie z powyższą ewidencją księgową za lata 2016-2019 ww. jednostki organizacyjne nie dokonały zwrotu niewykorzystanych środków finansowych.

Niewykorzystane i niezwrócone środki finansowe stanowiły środki udzielone Gminie Pszczyna na realizację zadań przez Fundację Rozwoju Systemu Edukacji - Narodową Agencją programu ERASMUS+. W zawartych umowach nie określono rachunku bankowego, na którym pozostaje kwota dofinansowania niewydatkowana do końca roku budżetowego.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej budżetu oraz rozliczeń z jednostkami organizacyjnymi należały do pracowników Wydziału Finansowego. Nadzór w tym zakresie sprawował Naczelnik tego Wydziału.

Wniosek nr 8

Żądać zwrotu do budżetu Gminy Pszczyna niewykorzystanych do 31 grudnia przez jednostki budżetowe środków finansowych, mając na uwadze wymogi art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.), oraz art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 tej ustawy.

W zakresie zamówień publicznych:

- *W 2018 r. udzielono zamówienia publicznego, którego wartość nie przekraczała kwoty 30.000 euro, o którym mowa w art. 4 pkt 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2014 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U z 2017 r. poz. 1579 z późn. zm.) z naruszeniem procedur wewnętrznych określonych w zarządzeniu Nr SG.0050.48.2015 Burmistrza Pszczyny z dnia 12 stycznia 2015 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu postępowania w sprawach o udzielenia zamówień publicznych w Urzędzie Miejskim w Pszczynie.*

Ponadto, celem kontroli zarządczej jest zapewnienie w szczególności zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi. Kontrolę zarządczą w jednostkach sektora finansów publicznych, o której mowa w przepisach art. 68 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.) stanowi ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy.

Powyższe dotyczyło zamówienia publicznego na dostawę oczyszczaczy powietrza do przedszkoli i oddziałów przedszkolnych na terenie gminy. W zakresie przygotowania i przeprowadzenia tego postępowania stwierdzono, że:

- *wybrano ofertę niezgodną z przedmiotem zamówienia opisanym w zaproszeniu do składania ofert – zamówieniem ofertowym, która w związku z niespełnieniem warunku ujętego w zamówieniu ofertowym winna podlegać odrzuceniu. Powyższym naruszono § 36 pkt 4 ww. zarządzenia Burmistrza Pszczyny w sprawie wprowadzenia Regulaminu postępowania w sprawach o udzielenia zamówień publicznych w Urzędzie Miejskim w Pszczynie, w którym zapisano: „Wykonawcy składają oferty w formie pisemnej za pomocą faksu, drogi elektronicznej lub poczty tradycyjnej z wyceną przedmiotu zamówienia opisanego w zaproszeniu do składania ofert z zachowaniem określonego terminu. Niespełnienie któregośkolwiek warunku skutkuje odrzuceniem oferty.” Zgodnie z § 36 pkt 8 tego zarządzenia, z postępowania należało sporządzić dokumentację potwierdzającą przeprowadzenie czynności wraz z uzasadnieniem wyboru wykonawcy zamówienia. Z kolei w § 29 ww. zarządzenia wskazano, że wszystkie zamówienia winny być realizowane w sposób oszczędny, celowy oraz uwzględniający terminową realizację zadań.*

Przedmiotem zamówienia była dostawa oczyszczaczy powietrza do przedszkoli i oddziałów przedszkolnych zlokalizowanych na terenie gminy Pszczyna (zgodnie z załącznikiem nr 2 do zapytania ofertowego) oraz przeszkolenie 2 pracowników z każdej jednostki z obsługi urządzenia. Wykaz placówek z podaniem powierzchni pomieszczeń (m²) oraz wymagana minimalna wysokość 3 metrów - określone zostały w powołanym wyżej załączniku nr 2. Jednym z minimalnych parametrów, które musiało spełnić każde dostarczane urządzenie był parametr wydajności przepływu powietrza przez oczyszczacz (m³/h): minimum 75m³/h na każde 10 m². Za najkorzystniejszą cenowo i o najlepszej wydajności, została uznana oferta DOMUS ADAM CHROMIK I WSPÓLNICY S.J., 43-502 Czechowice-Dziedzice, ul. Zielona 9a., dotycząca dostawy 86 sztuk oczyszczaczy marki AP40MED o wydajności 481 m³/h. Z załączonej do dokumentacji pełnej charakterystyki powyższego produktu wynika, że oczyszczacz powietrza AP40MED proponowany przez oferenta obsługuje powierzchnię 50 m².

W dokumentacji przetargowej brak było dokumentów potwierdzających fakt spełnienia przez wybrane urządzenia przesłanki wydajności minimum 75 m³/h na 10 m² powierzchni przy założeniu 3 metrów wysokości pomieszczeń do 50 m² i powyżej. Dane te powinny zostać

zweryfikowane przez Zamawiającego w postępowaniu z związku z opisem przedmiotu zamówienia zawartym w załączniku nr 2 do zapytania ofertowego.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników, oczyszczacz HL-OP-20 znajduje się na granicy spełnienia koniecznego warunku wydajności na 50m² przy założeniu 3 m wysokość pomieszczeń, tj. 77 m³/h na 10m².

Przy czym dla potrzeb samej analizy, przyjęcie powyższego założenia może wskazywać jedynie na brak spełnienia tego warunku w części pomieszczeń powyżej wskazanego metrażu 50m².

Ponadto należy stwierdzić, że ilość oczyszczaczy otrzymanych przez poszczególne jednostki w zestawieniu z ilością sal i ich cech (metrażu i wysokości) jest za mała, aby uzyskać wymagany w zamówieniu parametr wydajności, o którym mowa wyżej. I tak, na opisane w załączniku nr 2 do zapytania ofertowego 73 sale (łącna ilość we wszystkich wskazanych jednostkach) powierzchnię 50 m² przekracza 55 sal o metraż od 0,31 m² do 39,37 m². Tak więc biorąc pod uwagę łączną ilość zakupionych oczyszczaczy w ilości 86 sztuk, z czego 73 z nich obsługuje powierzchnię do 50 m², pozostaje 13 sztuk oczyszczaczy, które miałyby oczyścić pozostałą powierzchnię powyżej 50 m² w 55 salach (przy zapewnieniu wymaganego parametru wydajności).

Biorąc powyższe pod uwagę należy stwierdzić, że brak jest przesłanek potwierdzających spełnienie przez oferenta DOMUS ADAM CHROMIK I WSPÓLNICY S.J., 43-502 Czechowice-Dziedzice, ul. Zielona 9a warunku wydajności oczyszczacza wymaganego przez Zamawiającego, w związku z czym powyższa oferta zgodnie z § 36 pkt 4 ww. zarządzenia Burmistrza Pszczyny, powinna zostać odrzucona.

- przyjęto w przedmiotowym postępowaniu niejednoznaczne kryterium oceny ofert, opisane w sposób niezrozumiały i nieweryfikowalny, przez co naruszono zasadę uczciwej konkurencji, równego traktowania wykonawców i transparentności postępowania zgodnie z art. 7 i art. 91 ustawy z dnia 29 stycznia 2014 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2017r. poz. 1579) w związku z § 48 ww. zarządzenia Burmistrza Pszczyny. W zarządzeniu wskazano, że w sprawach nieuregulowanych w regulaminie mają zastosowanie akty prawne regulujące zamówienia publiczne, a w szczególności ustawa – Prawo zamówień publicznych.

Ponadto stosownie do § 10 ust. 2 pkt 1 tego zarządzenia, obowiązkiem pracownika merytorycznego jest bezstronnie, obiektywnie starannie, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa rozeznanie, kwalifikowanie oraz przygotowanie i przeprowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia.

Z opublikowanego zaproszenia do złożenia ofert – zapytania ofertowego wynika, że przy wyborze najkorzystniejszej oferty Zamawiający kierował się następującymi kryteriami:

„- cena ogółem brutto 80% cena najniższa

$Wc = \text{-----} \times 80 \text{ pkt}$ cena przedstawiona w ofercie

- wydajność m³/h

$Wc = \text{-----} \times 20 \text{ pkt}$ najwyższa wydajność m³/h.

Za najkorzystniejszą zostanie uznana oferta, która uzyska najwyższą ilość punktów”.

Przyjęte w przedmiotowym postępowaniu kryterium oceny ofert jest niejednoznaczne, opisane niezrozumiale, w sposób nieweryfikowalny, co potwierdza w wyjaśnieniach sam Burmistrz Gminy Pszczyna: „Na podstawie posiadanej dokumentacji postępowania nie ma możliwości określenia metodologii sposobu obliczania punktacji na podstawie przyjętych kryteriów oceny ofert złożonych do w/w postępowania”.

- *zaniechano uzyskania parafy kierownika właściwej jednostki organizacyjnej na umowie ZP.CRU-471/18 z dnia 26 kwietnia 2018 r., co było wymagane § 36 pkt 9 a wyżej powołanego zarządzenia. Zgodnie z postanowieniami tego zarządzenia, podstawą dokumentującą udzielenie zamówienia jest umowa, sporządzona przez właściwą jednostkę organizacyjną, którą parafują a) kierownik właściwej jednostki organizacyjnej, b) radca prawny, c) kierownik referatu ZP, d) Skarbnik Gminy lub osoba przez niego upoważniona, e) podpisuje kierownik Zamawiającego.*

Zadania związane z przygotowaniem i przeprowadzeniem przedmiotowego postępowania należały do zakresu obowiązków służbowych ówczesnego Kierownika Referatu Ochrony Środowiska i Rolnictwa. Nadzór w tym zakresie sprawował p. Dariusz Skrobol – Burmistrz Pszczyny.

Wniosek nr 9

Zapewnić prawidłową weryfikację ofert zgodnie z warunkami wynikającymi z zapytań ofertowych, formułowania jednoznacznego kryterium oceny ofert, opisanego w sposób zrozumiały i weryfikowalny oraz przygotowanie dokumentacji przetargowej w zakresie postępowań o zamówienia publiczne, których wartość nie przekracza kwoty 30.000 euro, zgodnie z wymogami § 10 ust. 2 pkt 1, § 29, § 36 pkt 4 i pkt 8 oraz § 48 zarządzenia Nr SG.0050.48.2015 Burmistrza Pszczyny z dnia 12 stycznia 2015 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu postępowania w sprawach o udzielenia zamówień publicznych w Urzędzie Miejskim w Pszczynie, mając na uwadze art. 4 pkt 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2014 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1086), a także obowiązek realizacji zadań w zakresie kontroli zarządczej wynikający z przepisów art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 2137), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych**. Zastrzeżenia można wносить do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach
Daniel Kołodziej

Elektronicznie podpisany przez Daniel Kołodziej